

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven.

(Ophævelse af bødeforelægsgrænsen m.v.).

Fremsat den 29. januar 1974 af *justitsministeren*.

§ 1.

I lov om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 609 af 19. december 1969, som ændret senest ved lov nr. 325 af 13. juni 1973, foretages følgende ændringer:

1. I § 931, stk. 1, udgår: „på 600 kr.“.

2. § 931, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler, hvorefter der kan ske konfiskation efter tilsvarende regler som anført i stk. 1-2. § 721, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 1974.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget tilsigter at gennemføre en rationalisering af politiets og domstolenes arbejde ved at udvide adgangen til at afgøre politisager uden retlig forfølgning. I øvrigt medfører forslaget ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Ifølge retsplejelovens § 931, stk. 1, kan politimesteren i politisager, jfr. § 721, tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retlig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i lovovertrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Det er dog en betingelse, at lovovertrædelsen ikke skønnes at ville medføre højere straf end en bøde på 600 kr. Beløbsgrænsen var oprindelig 40 kr. Den nuværende grænse er fastsat ved lov nr. 253 af 4. juni 1969 (Folketingstidende 1968-69, sp. 2598, 3568, 6756, tillæg A, sp. 2881 og tillæg B, sp. 1319). Disse bødeforelæg er af overordentlig stor praktisk betydning, idet ca. 75 pct. af samtlige bødesager (i 1972 ca. 215.000) afgøres på denne måde.

Justitsmin. L.A. 1973-40002-18.

Efter retsplejelovens § 931, stk. 4, kan der efter tilsvarende regler inden for grænser, der fastsættes af justitsministeren, ske konfiskation af beløb på indtil 600 kr. eller genstande, hvis værdi åbenbart ikke overstiger dette beløb. Reglerne herom blev indført ved den nævnte lov fra 1969. Ved bekendtgørelse nr. 201 af 20. maj 1970 om udenretlig vedtagelse af konfiskation i politisager er der fastsat en nærmere afgrænsning af området for udenretlige konfiskationer. Retsplejelovens § 931 og den nævnte bekendtgørelse er optaget som bilag til forslaget.

Beløbsgrænserne i § 931, stk. 1 og 4, foreslås ophævet, således at udenretlig bøvedtagelse og konfiskation kan ske i alle politisager, der skønnes at kunne afgøres med bøde.

Inden for færdselslovgivningens områder medfører den gældende 600 kr.'s grænse især, at mange sager om kørsel uden førerbevis, om overlæs, om 2. gangs spirituskørsel på knallert og visse sager om hastighedsovertrædelser ikke kan afgøres ved bødeforelæg. En vurdering af grænsens betydning uden

for færdelsesområdet er vanskeligere at foretage. Den ved lov nr. 224 af 7. juni 1972 gennemførte ændring af retsplejelovens § 721, hvorved en række straffelovsovertrædelser blev undergivet politisagsbehandling, har dog medført et øget behov for bøder over 600 kr.

Forslagets gennemførelse vil betyde, at flere politisager kan afgøres udenretligt, og vil således som nævnt medføre en rationalisering af politiets og domstolenes arbejde. De sigtede vil endvidere i de fleste tilfælde have fordel af at kunne få sagerne afgjort ved betaling af en af politiet forelagt bøde fremfor at blive indkaldt til møde i retten.

I skatte- og afgiftssager er det allerede muligt at vedtage bøder af ubegrænset størrelse, uden at sagen indbringes for retten. Inden for disse områder vil der dog ofte ved det undtagne beløbs størrelse foreligge en udmålingsfaktor for bødestørrelsen, som hyppigt savnes i andre sager. Denne omstændighed kan dog ikke begrunde opretholdelsen af en beløbsgrænse i politisager. I disse sager fastsættes bøden — i hvert fald i mindre sager — efter et takstsystem byggende på domstolenes og anklagemyndighedens praksis. Justitsministeriet forudsætter endvidere, at større sager kun vil blive afgjort ved bødeforelæg, hvis der findes retningslinier for

bødens størrelse i retspraksis eller i vejledende retningslinier fra den overordnede anklagemyndighed. Endelig må fremhæves, at den sigtede aldrig er bundet til at acceptere politimesterens afgørelse, men altid kan nægte at vedtage den foreslåede bøde med den virkning, at sagen indbringes for retten.

Ophævelse af beløbsgrænsen for udenretlig konfiskation vil være af mindre betydning, men det vil være naturligt, at reglerne er ens på dette punkt.

Den udenretlige konfiskation agtes begrænset til tilfælde, hvor der gennem retspraksis er dannet fastere retningslinier for konfiskation. De nødvendige begrænsninger er for tiden fastsat ved den ovennævnte bekendtgørelse om udenretlig vedtagelse af konfiskation i politisager. Bekendtgørelsen vil, såfremt forslaget gennemføres, blive taget op til revision, og det vil bl.a. blive overvejet at fastsætte grænser for udbyttekonfiskation, jfr. bekendtgørelsens § 2.

Lovforslaget har været forelagt for præsidenterne for østre og vestre landsret, sø- og handelsretten i København, Københavns byret samt Århus, Odense og Ålborg by- og herredsretter, Den danske Dommerforening, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark, rigsadvokaten og advokatrådet.

Bilag 1.

Retsplejelovens § 931.

§ 931. Såfremt lovovertrædelsen ikke skønnes at ville medføre højere straf end en bøde på 600 kr., kan politimesteren, i stedet for at indlevere anklageskrift til retten, tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 omhandlede tilkendegivelse finder bestemmelsen i § 930, stk. 1, om indholdet af anklageskrift tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning, jfr. dog § 721, stk. 3, og afgørelsen har gentagelsesvirkning som en dom.

Stk. 4. Efter tilsvarende regler som anført i stk. 1-2 kan der inden for grænser, der fastsættes af justitsministeren, ske konfiskation af beløb på indtil 600 kr. eller af genstande, hvis værdi åbenbart ikke overstiger dette beløb. § 721, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Bilag 2.

Bekendtgørelse nr. 201 af 20. maj 1970 om udenretslig vedtagelse af konfiskation i politisager.

I medfør af retsplejelovens § 931, stk. 4, bestemmes:

§ 1. Der kan vedtages udenretslig konfiskation af følgende genstande, såfremt værdien åbenbart ikke overstiger 600 kr.:

1. Ulovligt udborede cylindre samt andre dele, der gør brugen af en knallert ulovlig.
2. Våben, ammunition, sprængstoffer og fyrværkeri, som sigtede ikke lovlig er i besiddelse af.
3. Genstande, der er ulovlige i henhold til brandlovgivningen.
4. Euforiserende stoffer, som sigtede ikke lovlig er i besiddelse af, samt genstande, der er benyttet eller bestemt til at be-

nyttes ved indtagelse eller fordeling af sådanne stoffer.

5. Fisk, der er fanget i strid med fiskerilovgivningen, samt redskaber, der er anvendt til ulovligt fiskeri.
6. Radioanlæg, der er benyttet i strid med loven om radiokommunikation.

§ 2. Udenretslig konfiskation kan endvidere vedtages med hensyn til pengeudbytte indvundet ved en strafbar handling, såfremt det indvundne beløb ikke overstiger 600 kr.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 1970.